

glej, kaj terja o jeziku večina pisateljev, to je moje vodilo. Za to so se „Novice“ krepko zoperstavile tistim nesrečni mešanici, ki ni bila nobenemu jeziku na svetu podobna, ker je vredništvo vidilo, da tista mladika nima nikjer prave korenine; — zato pa smo se udali novim oblikam, ko smo čutili, da jih večina veljavnih pisateljev terja, in smo zastran iga, imu, sim v gosp. Metelkoto vi slovnici brali, da ona je bila pri nas perva, ki je iga-tu, ima-tu itd. nože spodbila. Kakor je 10 let, da je zginila Bohoričica, tako ne bo 10 let in zginile bojo marsiktere oblike, ki sedaj še živé. Kar čas terja, se gotovo zgodi samo po sebi; slovniško zapovedati se kaj tacega ne dá, razun če ojster vikši ukaz zapoveduje.

Če se tisti, katerim je enolična pisava draga, deržé zastran oblik po „berilu“ in „zakoniku“, in če se sicer zastran slovniških vodil deržé po Metelkovi in Potočnikovi na Krajskem, Murkotovi na Štajarskem ali Janežičevi na Koroškem natisnjeni slovnici, imamo za sedaj enoličnosti dovolj. Da bi pa mogli do pičice ravno vsi po enem kopitu pisati, naj se nikar ne terja, in naj nikogar ne žali, če se ne piše. Saj da „čerka le mori, duh pa živí!“ je star pregovor. Zakaj bi ravno pri nas ne veljal?

Zgodovinske drobtinice.

* Ko je cesarica Marija Terezija enkrat v drugem stanu bila, je uprašala nekega pridvornika, kaj misliš: ali mi bo Bog sinka ali hčerko podaril? „Princ bo.“ — ji odgovorí. „Jez pa — ga zaverne cesarica — stavim z Vami dva cekina, da bo punica.“ In res je cesarica princesnjo dobila, pridvornik pa stavo zgubil. Zdaj je bil revež še le v pravi zadregi, zakaj cesarici dva cekina ponuditi, se mu je vendar nespodobno zdélo. Iz zadrege ga reši slavni Metastasio, ki je takrat na Dunaji pesnik v cesarski hiši bil. „Cesarico morate plačati — opominja plahega dvorana — kar ste zgubili, ste zgubili.“ „Za Boga!“ — mu odgovorí osupnjeni pridvornik — „kako se smém prederzniti cesarici par cekinov ponuditi?“ „Vam bom pa jez povedal: kako — mu reče Metastasio — se vsede, vzame kos papirja, ter hipoma zloži pesmico, ki se je takole glasila*): „Jez sem sicer zgubil; princesnja me je obsodila, da moram stavo plačati; ako je pa res, da je Vam podobna, je celi svet na dobičku.“ „Nate ta papir! zavite tista dva zlata va-nj, in ga dajte cesarici.“ — Pridvornik je ubogal in se s tem poklonom zlo prikupil zali cesarici.

* Imenitni Sakoski, ki je bil sila premožen čevljar v Parizu in je tudi cesarju Napoleonu I. škornje delal, je slišal enkrat slavnega Schneitzhoffer-a na klavirji igrati; vés zamaknjen ga je poslušal. Da bi ga pa enkrat prav po volji slišal, povabi slavnega muzikarja v nedeljo na kosilo in ga prav bogato gostuje. Po kosilu ga prosi, naj mu kaj igra. Schneitzhoffer, ki je že vedil, zakaj je bil na obed povabljen, se vsede h klavirju in čevljarju tako igra, da se ta v sedme nebesa zamakne. „Te bom že splačal — si misli umetnik sam pri sebi — in ko mu je dosti naigral, se posloví. Drugo nedeljo povabi Schneitzhoffer bogatega čevljarja k sebi na kosilo. Sakoski rad pride, češ, da ga bo še slišal igrati. Prav dobro se gostujeta. Po kosilu postavi pa Schneitzhoffer par sterganih škornjic na mizo. „Kaj pa to? — ga upraša Sakoski. Schneitzhoffer mu prav dobrovoljno odgovorí: uno nedeljo ste Vi mene prosili, da bi Vam po kosilu kaj igral; danes pa jez Vas prosim, da mi zašijete te škornjice. Vsak po svojem

stanu.“ — Še dan današnji se je ohranil pregovor „faire de bottes“ (škornjice delati) pri muzikarjih v Parizu, ako morajo na kosilo povabljeni ljudem tlako delati za kos pečenke ali bokal vina, s katerim so bili pogosteni.

Novičar iz raznih krajev.

Ravno sedaj se posvetuje c. k. ministerstvo o osnovi nove postave zavolj razdelitve in zložbe zemljiš, o kateri so bile lani kmetijske družbe za svet uprašane. — C. k. ministerstvo kupčijstva je dovolilo, da naj se zidanja na levem bregu Save za vredjenje te reke naprej delajo; 12. dan t. m. se bojo po očitni dražbi te dela temu prepustile, ki jih bo prevzel po nižji ceni. — Višja sodnija je razsodila, da vsi, ki igrajo kakošno prepovedano igro s kvartami, zapadejo kazni, naj so igrali za velik ali majhen dnar. — Iz vradnih izkazov žitne cene po vsih deželah našega cesarstva od 16. do 21. preteklega mesca se vidi, da je večidel povsod cena padla; naj bolji kup je bila pšenica v Bukovini in Vojvodini serbski po 4 fl. 30 kr. vagán, naj dražja pa je bila v Šlezii, na Krajskem in v zgornji Austrii, po 8 fl. 30 kr. — Pratika političnega neba kaže zmiraj bolj oblačno vreme. Odkar se je dunajski zbor za mirno spravo razderl, se nič prav ne vé kako in kaj. Sliši se, da avstrijska vlada se bo še enkrat in zadnjikrat obrnila na rusovsko: naj bi se pravda z lepo končala, in če tudi zdaj ne bo nič opravila, bo tudi ona stopila v kolo vojske. Le en glas je, da v rokah avstrijske vlade leži sedaj osoda prihodnjega časa; čeravno se angleški časnik „Times“ baha: „če tudi Avstrija domá za pečjó ostane, ste angležka in francozka armada same dosti močne rusovsko v kozji rog ugnati“, vendar vés svet vidi, da je to le prazna govorica; Francozov in Angležev se ne boji Rusija. Pogled v Krim kaže, kaj ste dozdej opravile angležka in francozka armada. Bombardiranje Sevastopolja, ki je skozi 11 dní neprenehoma brez posebnega vspeha terpelo, je po naj novejših novicah popolnoma potihnilo, ker so Francozi in Angleži — tako pravi sam „Moniteur“ — že skor vés smodnik postrelili. Nekdo je prerajtal: ker je 500 topov streljalo in je vsak top vsaki dan 120krat vstrelil, za en strel pa se potrebuje 15 funtov smodnika, da se je v vsem skupaj v teh 11 dnevih postrelilo 99.000 centov smodnika. „Presse“ piše; da stan zedinjene armade v Krimu je od dneva do dneva težavniši in da se je bati, da bi Rusi z vso močjo ne planili nad armado Francozov, Angležev in Turkov, ktera, kakor francozki general v svojem poslednjem telegrafnem pismu pravi, živo potrebuje hitrega pomnoženja. Če je res, kar se iz Odese piše, je že večí del tistih 50.000 vojakov, ki so jih Rusi v Krim pričakovali, tje došlo. To je sedanji stan v Krimu, kamor se je 24. dan aprila tudi angleški poslanec pri turški vladi lord Redcliffe iz Carigrada podal — zakaj? se še ne vé, gotovo pa v važnem poslu. — Po „Wien. Z.“ se je imel višji poveljnik 3. in 4. avstrijskega armadnega kardela fzm. baron Hess z vsim svojim štabom in z vojnima pooblastencoma angležke in francozke armade te dni k svoji armadi v Galicijo podati. — Od cesarja Napoleona se zdaj pravi, da ne gré v Krim. Hudodelnik, ki mu je unidan po življenji stregel, je Rimec po rodu, čevljar po rokodelstvu in Liverani po imenu; kot veljaven deležnik rimskega punta je zapustil Rim, ko so ga Francozi obsedli, in se preselil v London, od kodar je s hudobnim namenom v Pariz prišel, da bi, kakor je nek sam obstal, končal cesarja Napoleona zato, ker je z obsedo rimskega mesta zaterl osvobodjenje Italije. Prišel bo po lastni volji cesarja pred porotno sodbo. — „Chronicle“ opominja, naj se tudi letos ne pričakujejo čudeži od zedinjenih ladij na izhodnem morji, ker Kronstadt in Sweaborg ste nepremagnljive terdnjave.

*) Pesmica v izvirnem italijanskem jeziku se je takole glasila:

Jo perdei; l' Augusta figlia
A pagar m' ha condannato;
Ma s' e ver, che a Voi somiglia,
Tutto il mondo ha guadagnato.